

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVARMEGYEI NEMZETI MUNKAPART HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - 6 " "
negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

Belügyi kormányzat.

I.

(Ü. L.) Közéletünk menetében a főhelyet a belügyi kormányzat foglalja el. Ha ez mintaszerű, akkor az illető állam fejlődése is biztosítva van. Magyarország e téren elmaradt. De az sem tagadható, hogy a javulás is szemmel látható, a mely mint fokozottabb mérvben nyilvánul. Khuen-Héderváry Károly grófnak, a tárczájánál tartott beszéde is bizonyítja, hogy fokozatosan fejlődik közigazgatásunk és a belügyi kormányzat figyelme mindenre kiterjed ezen terjedelmes ágbán.

A jó közigazgatásnak egyik főerőssége a tisztviselőikarban van. Ez pedig elsősorban anyagi kérdés is! . . . Mert csak az anyagi gondoktól mentes tisztikar tud odaadólággal dolgozni. Khuen-Héderváry Károly grófnak a figyelme erre kiterjed. Kijelenté nagyszabású beszédeben, hogy a megyei tisztviselők illetményrendezését tárgyzó törvényjavaslatot elfogja terjeszteni.

De nagy gondja van Khuen-Héderváry Károly grófnak a városokra is. Minden országban fontos a városok életképessége. Annál fontosabb ez Magyarországon, a hol a kultura lüktet és góczpontjai a megyei életnek. A városaink szépen fejlődnek és ami örvendetes — magyarosodnak. Mindent el kell követnie a városok érdekében, a minek az egyik feltétele az állami anyagi támogatás. E tekintetben megnyugtató, hogy a miniszterelnök az állami segélyezést fokozatosan folytatja, és amellett rendszeres alakba akarja azt önteni. E végből készül az erre vonatkozó törvényjavaslat, melynek az a tendenciája, hogy a városoknak eddig is nyújtott segélyezés bizonyos rendszerbe öntessék, igazságosan és méltányosan osztassék a segély az illető város szükséglete szerint.

Rendszeresen halad a belügyi kormányzat, a közegészségügy szabályozásában és e folytán a kórorvosok helyzetén is segítve, a betegápolási költségek rendezése, kórházak építése elősegítettik, támogatattik minden olyan törekvés: a melylyel javulhat az ország közegészségügye. Még az alkoholizmus elleni moz-

galom is rokonszenvvel kísértetik a belügyi kormányzat által, de szigorú intézkedéssel, törvényekkel az iszákosság meg nem szüntethető, itt a nevelés segíthet csak, az ifjúságba kell beoltani a szeszitalok iránti ellenszenvet.

A községi törvény reformja ha nincs is közvetlen napirenden, de fokozatos fejlesztésére azért gond van fordítva. Az élet követelményeinek megfelelő szabályokat fog a belügyi kormány felállítani, amelylyel a községek működése sokkal biztosabb alapokon fog nyugodni s a községeknek is és a közszolgáltatnak is javára lesz az ily rendezés. A községi takarékpénztárak kérdése is foglalkoztatja a belügyi kormányt. Ez a fontos intézmény, hogy a közjódelemből, a mely ilyen módon áll elő, a szükségleteknek legalább egy részét fedezzék és ne kelljen a pótdók emeléséhez nyulni. Az ily akciózt tehát a kormány elősegíti. De abban a miniszterelnöknek igaza van, midőn a tárczáját tárgyaló hatalmas beszédeben óva intett attól, hogy olyan községek is ne alakítsanak esetleg ilyen takarékpénztárakat, a hol sem az anyagi, sem az értelmi garanciák erre nézve nincsenek meg.

A mily aggasztó mérvben volt folyamatban a kivándorlás, annyira mérséklődött újabb időben az. Megelégedetten veszi az ország tudtul a miniszterelnök nyilatkozatából, hogy a kivándorlás csökkent és a visszavándorlás majdnem lépést tart a kivándorlással. Jó, hogy népünk végre felhagyja kapzsisággal, mert a nagy kivándorlás rugója erre vezethető vissza. Megélhetni ma már a hazában is, szükségtelen tengeren tulra vitorlázni.

Az meg régi kívánata az országnak, a rendőrség országos szabályozása. Ez folyamatba is tevődik. Az meg aztán a belügyi kormányzat javára könyvelendő el, hogy a közszabadságok kezelésében a szabadelvű irányzatnak hódol. E tekintetben a jelen kormány ellen panasz nem tehető s mesterkélte kifogások az olyasmik, hogy a gyülekezési jog megszorítottatik. Ellenkezőleg, a hol vagy ily gyűlés be is tiltatott a hatóság által, azt utólag a miniszterelnök megsemmisíté. S most is kijelenté, hogy az ily összejövetelek megtartásában — ha csak a határt tulnem lépik — veszélyt nem lát,

a szabad nyilatkozatok elé gátat nem akar vetni.

Valódi szabadelvű fölfogás! . . . A belügyi kormányzat dicséretére válik. Európa legliberálisabb fölfogásu férfia ma Khuen-Héderváry Károly gróf, és nem csoda, ha kormányzatával megvan elégedve az ország. Rend és szabadelvűség jellemzi a kormányzatát! . . . Haldás és nemzeti irányzat az iránytűje! . . . Egyebeket elmondok a következő számban.

László Mihály országgyűlési képviselő beszámolója.

Nov. 28.

Gyulafehérvár város nemzeti munkapárti képviselője László Mihály folyó hó 28-án tartotta beszámolóját kerületében. Kiséretében voltak Dániel Gábor v. b. t. t. a nemzeti munkapárt alelnöke és Szepesházy Béla országgyűlési képviselők. Az illustris vendégeket a város választó polgársága megérkezésökkor az állomáson impozáns számmal és ünnepélyességgel fogadta. Az ünnepélyes beszámolón Szász József Alsó-Fehér vármegye főispánja, Folyovich József titkára kiséretében is megjelent.

László Mihály a tiszteletére rendezett 160 teritékes esti bankett alkalmával tartotta pohárköszöntő alakjában beszámolóját. Röviden és találóan vázolta a jelenlegi politikai helyzetet. Különösen megemlékezve az ellenzék öt hónapos technikázó obstrukciójáról, a mi nem volt egyéb, mint hatalmi kérdés. Nem a véderőjavaslat megbuktatása volt az obstrukció tendenciája, mert annak szükségességét mindenki be kell lássa, hiszen 40 év óta nálunk létszámemelés, dacára az általános európai hadi létszámemelesnek, nem volt. A kormány megbuktatása akart lenni az egy olyan javaslattal szemben, a melyet a függetlenségi-párt, ha hatalmon lenne, készséggel vinne keresztül. Az öt hónapos technikázás, a házszabályokkal való frivol visszaélés küzdelemben vitte a munkapártot, de kimerítette emberfeletti munkájában az elnökséget s azért kellett lemondania. Ekkor jött Tiszta István, e kiváló politikai egyéniség, hogy a szegyenletes tetlenségéből megmentse a parlamentet. Az ő házelnöksége jött kombinációba, az ellenzék tőle felt, de pártja őt féltette, az ő népszerűségét, a mi párosulva hatalmas tehetségével a jövőben még nagy dolgokra van hivatva. Közben a pártok között alku-

dozások folytak, melyek az ismeretes fegyverszünetet eredményezték négy nap költésvetés, két nap véderő, technikázás nélkül, az ellenzék teljes meghátrálása. Az ellenzék az alkudozások során a választói jog kérdését toltta előtérbe.

A legnagyobb hazafiatlanság e kérdés megoldásába bocsátkozni mindaddig, míg a gyűjtés alatt álló statisztikai adatok teljesen el nem készülnek. Csakis ezek alapján lehet a választói jog kérdését úgy megoldani, hogy általa a magyar nemzeti supremacia biztosítva legyen, mert különben egész 1000 éves történelmi multunk felforgatását eredményezné. Nagy hű-hóval a nemzetet kormányozni nem lehet és mindenképp arra kell törekednünk, hogy az országban magyar legyen az ur!

Végül a város iránti szeretetéről szólt és hogy a város érdekeit, mint a multban, úgy a jövőben is szívén fogja viselni, hiszen ő már a város polgárának tekinti magát. A beszámolót a jelen voltak nagy lelkesedéssel és eljenzéssel fogadták.

Pohárköszöntők során még Dániel Gábor tett nevezetesebb politikai kijelentéseket. A nemzeti munkapárt üdvözlét hozta Gyulafehérvár város választópolgárainak, kik mikor a szabadelpárt letűnt, akkor is ragaszkodásuknak adtak kifejezést. A munkapárt a technikai obstrukcióval szemben a legnagyobb türelemmel és önfeláldozással harczolt, de mikor a türes véget ért, akkor jött a fegyveres szünet, az ellenzék meghátrálása. Az ellenzék parlamenthez nem méltó eszközökhöz nyúlt. A házszabályok kijátszásához, az írott betűk között való bujkáláshoz, a technikai obstrukcióhoz. A véderőjavaslat a magyar nyelv supremáciáját biztosítja a katonai perrendtartásban. A választói jog kérdésében is megvan a munkapártnak a maga véleménye, amiben nem engedni magát befolyásoltatni. J u s t h Gyula is úgy kívánja újabban az általános és titkos választói jogot, hogy bizonyos cenzushoz és intellektualitashoz kívánja kötni. Az első a magyarság szupremáciája.

A teljes bekés kibontakozás különben csak úgy lehetséges, ha az ellenzék leteszi a fegyvert és beismeri a javaslat jogosultságát, mert a világ rohamos haladása új keretek felállítását kívánja. És csakis így érhető el a nemzet és a király közötti békes egyetértés. Végül, hogy a nemzeti munkapárt csak addig existálhat, míg a nemzetben gyökeredzik, a lejuvetelnek is célja keresni a választókkal az érintkezést és harmóniát, hogy feltalálva a kölcsönös megértést, azt a haza javára értékesíteni lehessen. Üdvözlí Gyulafehérvár választó polgárságát.

Elementáris erővel tört ki a lelkesedés R o s k a Miklós felköszöntőjére, melyben S z á s József főispánt eltette, a mely lelkesedés fokozottabban nyilvánult meg a nagy népszerűségnek örvendő főispán felszólalása alkalmával, ki Gyulafehérvár város lelkes polgárságát eltette felköszöntőjében, azt a polgárságot, a mely mindég a politikai erettségének adta tanujelét.

Pohárköszöntőt mondott N o v á k Ferenc polgármester László Mihályra, továbbá G á l Béla, Á v e d Jakó, dr. T é r i Ödön, M a j l á t h Ferenc és F u c h s Nándor. A bankett lelkes hangulattal a késő éjjeli órákba nyúlt be.

HIREK.

— **Ujan szervezett segédjegyzői állások.** A belügyminiszter az oláhhercepi, a konczai, a balázsfalvi és aranyosszohodói ujan szervezett segédjegyzői állásokra 2700 koronát engedélyezett. Egy egy segédjegyzői állás javadalmazása 1000 kor. s így a még hiányzó 1300 koronát közös megállapodással a jegyzőségek községei fedezik.

— **A kollégiumi Szabad Liozeum-ban** ma, csütörtökön este 5 órakor C s a p l á r Aladár tanítóképző-intézeti tanár tart előadást „A fűtésre és világításra használt gázokról.”

— **Az áll. el. iskolák Gondnoksága** és az áll. óvoda Felügyelősége f. év decz 1-én delután 5 órakor a leányiskola találkozójában rendes gyűlést tart. Tárgyai: 1. Jelentés a gondnokságban megüresedett helyek betöltéséről. 2. A három iskola összesített számadásának bemutatása. 3. A leányiskola I-ső osztályában a leckeórák megkezdésének ideje a téli hónapokban.

— **Közművelődési egyesület Abrudbányán.** Az abrubányai műkedvelő- és dalkör egyesület elhatározta, hogy átalakul közművelődési egyesületté, melynek célja a társadalom összes erőit egyesítve, annak összes kulturális szükségleteit kielégíteni. A jóváhagyott alapszabályok a belügyminisztertől már leérkeztek és az átalakuló közgyűlést f. év december hó 3-án tartják meg, a mely iránt a kies bányaváros egész társadalma érdeklődéssel viseltetik.

— **Rejtélyes gondatlanság.** Demeter-patakon f. hó 22-én éjjel 2 órakor Pataki Ironimot lakasukon megsebesítve találták Gyulafehérvárról hazatérő szülei. A fiu néhány óra mulva meghalt. Azoneste egy barátja volt nála, együtt ültek egy padon; Pataki Ironim revolvert olajozott, később az asztalra tette, a Sztrefán Juon barátja nezegette s forgatta hengerét. A löött revolver elsült és Pataki fülczimpáján bemenve a gégeben megakadt a golyó; Pataki hosszas kioldás után megfuladt. A revolvert, mely a sebesülést okozta, sehol sem találják. A gyulafehérvári törvényszek vizsgálóbizottsága kiszállott a helyszínére s a rejtélyes ügyben a vizsgálat erélyesen folytatják.

— **Bucszás.** Mindazon jó ismerőseimnek, kikről az idő rövidsége miatt személyesen el nem köszönhettem, ezuton mondok szívélyes bucsút. Nagyenyed, 1911. nov. 29. S u j a n s z k y Gyula fogházfelügyelő.

— **Halálos lövés.** Magyarborosbocsárdon Florea Vaszihe 14 éves fiu f. hó 22-én Trucza Mihaila Todor ugyancsak 14 éves fiunak egy revolverrel balszemébe lött úgy, hogy a meglőtt fiu nyomban meghalt. Bár Florea tettét szándékosan követte el, annak okáról minden felvilágosítást megtagad. A vizsgálóbizottság a vizsgálat megejtése céljából a helyszínére kiszállt és a fiatal gyilkost letartóztattá.

— **Legnépesebb városaink.** A hivatalos lap a népszámlálás vegleges eredményét magában foglaló kimutatást közölt arról, hany olyan város a és községe van Magyarországnak, amelynek lakossága az 1910. évi népszámlálás alkalmával a tízezer lelket meghaladta. A kimutatásból megtudjuk, hogy Magyarországon 146 ilyen helység van. A kimutatás a lakosság polgári és katonai népességet együttve tünteti föl. Eszerint a

városok a lakosság száma tekintetében a következő sorrendben sorakoznak egymás után:

Budapest lakossága 880.371 lélek volt. Ezután hatalmas ugrás következik, mert a legközelebbi szám már alig emelkedik a százezer fölé. Ez Szeged, 118.328 lakossal. Ötvenezer és százezer között van a lakosság száma tízezer városnak. Ezek:

Szabadka 94.610, Debreczen 92.729, Pozsony 78.223, Temesvár 72.555, Kecskemét 66.834, Nagyvárad 64.169, Arad 63.166, Hódmezővásárhely 62.445, Kolozsvár 60.808, Ujpest 55.197, Miskolcz 51.459.

Negyven és ötvenezer lélekkel bíró helység van hat és pedig: Pécs 49.822, Fiume 49.806, Győr 44.300, Kassa 41.211, Békéscsaba 42.599, Brassó 41.056.

Harmincz és negyvenezer lakossal rendelkező város már több, mint kétszer annyi van. Ezek sorjába a következők: Nyiregyháza 38.198, Szekesfehérvár 36.625, Kiskunfélegyháza 34.924, Makó 34.918, Szatmárnémeti 34.892, Czegléd 33.942, Sopron 33.932, Ujvidek 39.590, Nagyszeben 33.489, Szentés 31.593, Erzsébetfalva 30.970, Szombathely 30.593, Kispeszt 30.212.

Végül harminczeken alól, de huszezeren fölül van lakossága huszonhét helységnek. Ezek a következők: Jászberény 29.675, Zenta 29.666, Szolnok 28.778, Nagykőrös 28.575, Hajduböszörmény 28.159, Eger 28.052, Versecz 27.370, Békés 26.875, Nagykikinda 26.785, Nagykanizsa 26.524, Nagybescskerek 26.006, Szarvas 25.879, Mezőtur 25.835, Marosvásárhely 25.517, Csongrád 25.310, Rákospalota 25.147, Törökszentmiklós 25.086, Kiskunhalas 24.381, Gyula 24.284, Kaposvár 24.124, Karczag 22.996, Komárom 22.337, Oroshaza 22.264, Marosmarosziget 21.370, Baja 21.032, Pancsova 20.808, Pápa 20.150.

A többi nyolcvanhat felsorolt helység lakossága huszezer léleknél kevesebb lakossal bír.

Horvátország nyolcz legnagyobb városának népszámlálási adatai a következők: Zágráb 79.038, Eszék 31.388, Zimony 17.131, Karolyváros 16.113, Varasd 13.398, Mitrovicza 12.909, Ruma 11.976, Vukovár 10.205.

— **Előfizetési fölhívás.** Sándory Mihály gyergyoszentmiklósi könyvkiadó előfizetési fölhívást bocsajt ki Szini Lajos hírlapírónak ez év végén megjelenő két könyvere. Az egyik „Folt a virradatban” czimen novellákat tartalmaz; a másik „Nyúszkölés elé s hátra a nagy viz mellett” czimen jelenik meg s két székelygöbénak a fővárosban átél s székely nyelvjáráásban megirt kaczagató kalandozásait meséli el. E könyv második részében vannak a „Feredői levelek” is, melyeket a nyaraló göbök küldözgettek haza a fürdőről s melyekben ugyancsak kaczagató módon tapasztalataikat beszélnek el. A könyvekre december 15-éig fogad el előfizetést a kiadó. Bármelyik könyv előfizetési ára három, a kettőé 5 korona.

— **A világ legszebb meséje.** Sebők Zsigmond és Benedek Elek gyermeklapjának, a Jó Pajtás-nak ily ezimű új rovata máris nagy népszerűsége jutott a kis olvasók előtt. A lap legújabb számában Dosztojevski, a nagy orosz regényíró egyik megragadó szépségű meséjét közli. Ugyanebbe a számba Eudródi Sándor és Várad Antal irt verseket, szabóné Nogáll Janka elbeszélést, Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dörmötör sport-kalandjait, Pataky Kató kedves képet rajzolt, egy czikk a hangyák csodálatos birodalmát írja le, Zsigabácsi elmondja mulatságos mókáinak egyikét, Benedek Elek folytatja regényét. A rejtvenyek, szerkesztői izenetek teszik teljessé e szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatószámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

IRODALOM.

Kincses Kalendárium.

— Itt van az új Kincses! — a viszontlátásnak ezzel az örömmel telt fölkiáltásával fogadja mindenki a régi, ismerős, fehérmezőkkel megszaggatott piroskötösű jóbarátot, mely immár 16-ik folyamában kerül szemünk elé, a legérdekesebb, legeredetibb és legtartalmasabb magyar naptár, a régi magyar kalendáriumi hagyományok friss, ötletes és irodalmi megújítását revalálva.

Bátran állíthatjuk, hogy a Kincses Kalendárium szerkesztőinek sikerült az a művészet, hogy az avatag naptár, melynek főladata már a napok száraz felsorolására s néhány sadlonos utmutatás közlésére zsugorodott, ebből a legubózzott, dohos és megkövesedett állapotából kiragadjak, új életet öntsenek belé s oly frissé tegyék, hogy az ember, ha kezebe veszi, sohase érezze, hogy holt és haldokló dolgot tart a keze közt, melynek letjogosultsága egy időhatáron belül megszűnik.

— Mire vagy kíváncsi jóbarátom? Akarod tudni, hogy miből áll a naprendszer, hogyan számítják ki a Centaurus állócsillag távolságát, a Jupiter tömegét, vagy hogyan állapítják meg, hogy a tejt szélén, ahonnan csak 7000 év alatt ér le hozzánk a fény sugar, miből áll egy hatalmas gitest, melyet te szabad szemmel nem is láthatsz? No hát ne ijedj meg, ne menekülj el hanyatt homlok tőlem és ne is ásíts. Én meg fogom neked érdekesen, röviden és értelmesen magyarázni. Nem leszek száraz és elvont, mint a szaktudomány, de nagyképtű és koturnusos se leszek, mint a feltudósok. E helyett a te kedves iróid nyelvén és a te tanulmányaidhoz vagy tájékoztatásodhoz alkalmazkodva, tőled semmi szellemi guzsbakötöttséget nem követelve, el fogom neked mondani, hogyan áll ez a dolog. Rövid leszek, hogy el ne unj, de jóhiszemű, hogy bárhol bátran hivatkozhasz rám.

Ilyen a Kincses. De minek ezt elmondani, mikor 15 éven át a magyar közönség már megismerte, hallatlanul megkedvelte, bizalmas tanácsadójává tette ezt a könyvet? nem, ezt az újságot, mely egész évre készült, hogy kiegészítse azt, amit a lapok részünkre még csak ezután fognak megírni, hogy fölvilágosítással szolgáljon ott, ahol restelnék másokhoz fordulni, részben magunkért, részben másokért.

A közel 600 oldalas pompás, hűen a szöveghez tartozó képekkel illusztrált kötet, éles, tiszta, apró betűvel csodálatos sokat ölel föl. Mintegy másfélszáz oldal tartalmazza benne a rendes naptári részt, a megszokott ötletes szaggatottsággal, mely nem engedi, hogy a naptári sablon lenyűgözhesse unalmaságával, hanem a mi életet, színt, eleven változást visz ebbe a részbe is belé.

Hogy mi minderről tájékoztat bennünket a Kincses, melyről találóan írják a szerkesztők, hogy „a gyakorlati élet utmutatója”, arra nézve egy rövid felsorolás mindenkit föl fog világosítani. Az év teljes és részletes kronológiáján kívül találunk ebben a kötetben rövid, de azért kimerítő tanulmányt a törvénykezési szüneti napokról, az időmérésről, a hold fényváltozásának kiszámításáról, az égitestek anyagáról, a szabáshoz szükséges mértékvételről, az üstökösökről, a bolygók fényéről, a nap asztrofizikájáról, a kémiai képletekről, a nap világúri útjáról, az

udvarról, lovagrendekről, az átöröklésről, az avarok birodalmáról, a magyar pompa- és mulatságszeretetről, a pogány magyarok harcúgyáról, az áldomásról, a régi magyarok népgyűléseiről, temetkezéséről, a középkori parasztvármegyéről, Uj-Zeland kivesző népéről, a nadrágszoknya középkori elődjéről, az amerikai női szépségekről, a kémia jelentőségéről, a középkori magyar várakról és városokról (egykoru képekkel), a női nyalap evolúciójáról, a légy természetrajzájáról, a hajviselet történetéről, a modern hadsereg tábori és harci életéről, a víz építő és romboló hatásáról, a jövőmondásról, a sivatagok meghódításáról, az aviatika fejlődéséről, a haj biológiájáról, csillagok súlyáról és távolságáról, a görög-római istenekről és hősookról, a házadóról, az állatok bőrének színeről, a földalók és fölfedezők kálváriájáról, a női cipő történetéről, régi orvosokról és betegségekről, a samánokról, Európa muzeumairól, a mikroszkóp csodairól, régi magyar színesekről, a nemzetközi váomokról, az eszperantóról, a hamis régiségekről, a tudóról, régi magyar konyhareceptekről, egy japán művész torz fantáziájáról, a vízözönről, a mérges állatokról, a kőkorszak kulturájáról, az elsüllyedt Atlantisz-világéről, sport céljáról és még sok egyébről, miknek általános érdekükkel, maradandó voltuknál, vagy a napi élet apró szükségleteiben való kalauzolásuknál fogva közük van hozzánk.

Mindez így leírva zavaros, káoszhoz vezet, melyben tán Ariadne fonálával sem lehetne eligazodni. A témák, érdeklődések oly utvesztőjének, szétforgácsolásának látszik ez a halom tudomány, mely tárgyát a mai emberi érdeklődés valamennyi teréről szedi, hogy reménytelenül kellene becuknia a könyvet annak, aki kíváncsian fölnyitotta. Ám a szerkesztés meglepő művészete, mellyel a Kincses készült, oly egységessé tette mindazt, amit fölőlt, hogy belőle megformálja a mi világunk a ma és a holnap kepe, hogy úgy azt a benyomást kelti az előtt, aki a Kincses lapozásába, olvasgatásába, költölgatásába belekezd, mint egy ezerfogatásos inycsiklandozó szellemi lakoma, mint egy ezer oldalra köszörült drágakő, mely úgy, amiut ide-oda forgatjuk, mindenféle színt játszik. Ám a lakomának egy alapja és e színjátéknak egységes harmóniája van. A Kincses ezer témája ezer olyan sugár, mely egyetlen fénynyalabbá olvad össze előttünk s értelmünk előtt a világhaladás és a világtudomány faklyájának egy a tömeg közé vetített ragyogó fénykévéjét adja. Akik szolgáltak vele a magyar közművelődést, büszkék lehetnek rá. Mi pedig, akik érdeket és tudást meritünk belőle, hálásak vagyunk érte.

3444—1911 tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kir. kincstár végrehajtató kérése következtében a végrehajtási árverés 189 korona tőké, ennek 1909. évi november hó 6-tól járó 5%-os kamatai, 55 korona 80 fillér eddigi, valamint a jelenleg 18 korona 30 fillérben megállapított, ugy a még felmerülő költségek felhajtása végett az 1881. LX. toz. 144, 146, 147, továbbá az 1908. XLI. toz. 21, 24, 25 és 26 §§-ai értelmében Muntján Simon végrehajtást szenvedőnek a osufudi 574 tjkvben A 1 rsz. 2325 hrsz. szőlőjére 58 kor., a 2 rsz. 1330 hrsz. szőlőjére 54 kor., a 3 rsz. 3912 hrsz. szántójára 185 kor., az 5 rsz. 1074 hrsz. szőlőjére 24 kor., a 6 rsz. 1185 hrsz. szőlőjére 58 kor. a 7 rsz. 1247 hrsz. szőlőjére 88 kor., a 8 rsz. 1324/1 hrsz. szőlőjére 20 kor., a 9 rsz. 1331 hrsz. szőlőjére 54 kor., a 10 rsz. 859 hrsz. szántójára 451 kor., a 11 rsz. 1329 hrsz. szőlőjére 88 kor., 617 sz. tjkvben A +

1 rsz. 391/1 hrsz. szántójára 185 kor., a 3 rsz. 1324/2 hrsz. szőlőjére 22 kor. megállapított kikiáltási árban elrendeltek azzal, hogy fentebb megjelölt ingatlanok az árverésen kikiáltási ár felén, illetve kétharmadán alól nem fognak eladatni.

Az, aki a kikiáltási áránál magasabb ígéretet tett, s ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, — ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésen, mely azonnal folytatandó, többé részt nem vehet.

Az árverés megtartására határnapul az 1912. évi Január hó 13-ik napjának d. e. 10 órája tűzetik ki alólított tkvi hatóság irodájába.

Arverezni szándékozők a kir. kincstár kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-sa értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért két egyenlő részletben az árverés napjától számítandó 30 és 60 nap alatt 5% kamataival együtt megfizetni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alólított telekkönyvi hatóságnál és Csufud község-házánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságtól.

Balázsfalva, 1911. évi szeptember hó 12. napján.

Schwartz,
kir. járásbíró

318 1—1

7855—911. köz.ig. szám.

Arverési hirdetmény.

Nagyenyed rendezett tanácsú város közönsége a tulajdonát képező Nagyenyed város területén fekvő **Tóth-utcza**, Felenyed község területén fekvő **Papir és Martalatti** nevű három kövü **lisztelő malmait** utóajánlatok folytán újból árverés alá bocsátja, a városi kiadóhivatalban közszemlére kitett részletes feltételek mellett. Az árverés 1911. december hó 4-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni a város közgyűlési termében.

Kikiáltási ár:

1. A Tóth-utcza malomra 20001 korona.
2. A felenyedi „Papir” malomra 12400 korona.
3. A felenyedi „Martalatti” malomra 8600 korona.

Arverezni szándékozők tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát első ígéretük megfélétele előtt az árverést vezető tisztviselő kezéhez készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban, bánatpénzként letenni.

Zárt ajánlatoknak és további utóajánlatoknak helye nincsen.

Városi Tanácsnak

Nagyenyed, 1911. november hó 23-án tartott üléséből.

Sándor Jenő,
polgármester.

319 1—1

Rákóczi-utca 75. számú ház

ELADÓ.

Értekezhetni lehet Dr. **Elekes Károly** ügyvéd úrnál. 206 10—

TÜZIFA FÜRÉSZELEST

olcsón vállal

Hegyi János Nagyenyed.

Telefon-szám 67.

280 11—

Saját műhelyemben a legkényesebb ruhák is 24 órán belül elkészülnek.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudára adni, hogy az őszi és téli idényre, „Saisonna” megérkeztek az összes újdonságaim; u. m. nagy választék női és leányka kabátokban, kész férfi, fiu és gyermekruhákban, nagy választék hazai gyártmányu női, férfi és gyermek cipőkben, — továbbá kalap, fenéknemű, boák és egyéb szörme árukban, nagy választék bel- és külföldi szövetekben.

Saját szabóműhely!

A nagyérdemű közönség további nagybecsű pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Berkovics Béla
női, férfi divat és uri-szabó üzlete
NAGYENYED, Főtér 3

28 28—

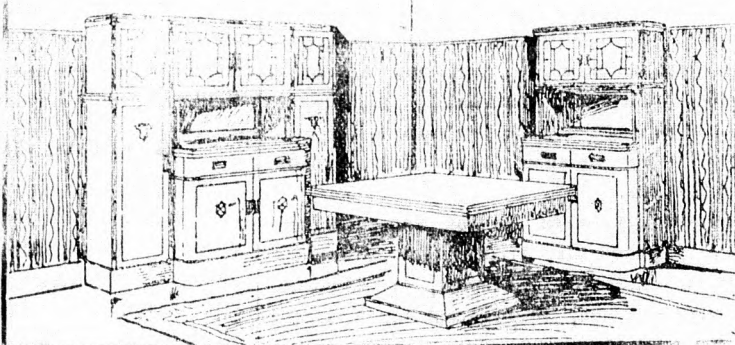
BUTOR

RAKTAR.

KUNSGH ANTAL

építési- és butorasztalos
NAGYENYED,

Szentkirály-utca, a vármegyeház és a kórház között.

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raklaron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és rézbutorokban, ugyiszintén mindennemű kárpitozott butorokban.

forduljon minden érdeklődő.
ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra.

NAGYENYED Alsófehér m.

Gyümölcsfacsemeték

sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítésnövények, boggyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok

elsőrendű áru
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek

Szőlőoltvány.

Őszi ültetésekre legalkalmasabb 60,000 darab kétéves gyökeres remekszép oltvány 1000 darabonként 260 koronaért beszerezhető.

Ezenkívül 100.000 drb. gyökeres zöldoltvány is kapható.

BRETTNER MÓR,

az „Erzsébet” szőlőoltvány-telep tulajdonosánál
Balázsfalván. 299 6—6

Sz. 5121—1911. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt a Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t. végrehajtónak Ungur György, Ungur Filipné gyám által képv. kisk. Ungur Juon, kk. Ungur Anna, kisk. Ungur Traján és Szirb Alimpiáné gyám által képv. kk. Ruz Traján diódi lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében, a kérelem következtében a végrehajtási árverés 160 kor. tőke, ennek 1907. évi október hó 12. napjától 8%-os kamata, eddig összesen megállapított 20 kor. 50 fill. per- és végrehajtási költség, valamint ezen árverési kérelemtől és ezuttal megállapított 19 kor. és a még a felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t.-oz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíróság kerületében levő a diódi I. R. 128 sz. jk. vben A + 7, 8, 10 rdz. alatt foglalt ingatlanból Ungur György, Ungur Juon kiskoru, Ungur Anna kisk. és Ungur Traján kiskorut megillető jutalékra a C/3. a. özv. Ungur Filipné sz. Szirb Ilina javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog fenntartásával még pedig a 7 rdz. 519—521 hrsz. jutalékok 846 kor., — 8 rdz. 3214 hrsz. 110 kor., — 10. rdz. 67 kor., — az 1611 sz. jk. vben A + 1 rdz. 1740 hrsz. a foglalt ingatlanból Ungur György, Ungur Juon kisk., Ungur Anna kisk. és Ungur Traján kisk. jutalékára a C/3. alatt özv. Ungur Filipné szül. Szirb Ilina javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jognak fenntartásával 168 kor. és a diódi I. R. 506 sz. jk. vben A + 3—4 rdz. a foglalt ingatlanból Ruz Traján kiskorut megillető jutalékra még pedig a 3 rdz. 629, 630, 634 hrsz. a jutalék 480 kor., és a 4 rdz. 1777 alatti 52 kor., összesen 1723 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltek.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1912. évi január hó 17-ik napján délelőtt 10 órakor Diód község házában megtartandó nyilvános árverésű a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényozikk 42. §. ban jelzett árfolyammal azamatott óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-oz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Verő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, — mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-oz. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Nagyenyeden, 1911. évi augusztus hó 11-én.

Dr. Bottlik István,

kir. járásbíró.

316 1—1

Friss töltésű bor- és gyógyvizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JANOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild”, Bodoki „Salus”, Borszéki, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Mária”, Margit, Parádi arzén, Répáti, Salvator, Siculia és Sztojka hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichenbergi, Levico, Marienbadi, Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi hazai keserűvizek.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.